

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
www.en-dynamei.gr

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΤΗΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Β' ΛΥΚΕΙΟΥ 31.3.2024**

A1. Στο απόσπασμα του κειμένου ο συγγραφέας αναφέρεται στο Burn-out, που σχετίζεται με την εξάντληση των ψυχοσωματικών δυνάμεων των εργαζομένων και τη μείωση των επιδόσεών τους. Το Burn-out αφορά ως παθολογία τόσο τους επαγγελματίες υγείας που ασκούν κοινωνικό λειτούργημα όσο και εκείνους που η εργάσιμη μέρα τους επιμηκύνεται λόγω της χρήσης της ψηφιακής τεχνολογίας. Ο συγγραφέας, επομένως, διαπιστώνει ότι η εργασιακή εξουθένωση μάς προειδοποιεί ότι χρειαζόμαστε περισσότερη σωματική και πνευματική ξεκούραση, αλλά κυρίως ότι απαιτείται να αλλάξουμε στάση και φιλοσοφία ζωής.

B1. α. Σωστό, **β.** Λάθος, **γ.** Σωστό, **δ.** Λάθος, **ε.** Σωστό.

B2. Ο συντάκτης του κειμένου 1 επιδιώκει να προβληματίσει τους αναγνώστες για το σύνδρομο του Burn-out. Για τον σκοπό αυτό χρησιμοποιεί μεταξύ άλλων και πολλά σχήματα λόγου. Συγκεκριμένα, **στην 1^η παράγραφο** «Οι υψηλές απαιτήσεις, οι συνεχείς αναθέσεις ευθυνών, ο ανταγωνισμός, ο φόρτος εργασίας, τα εξαντλητικά ωράρια, η αυταρχική σε κάποιες περιπτώσεις διοίκηση, οι χαμηλές απολαβές μπορεί να οδηγήσουν στο σύνδρομο Burn-out» με το **ασύνδετο σχήμα** δίνει στον λόγο του γοργό ρυθμό και αποτυπώνει με παραστατικό και έντονο τρόπο όλα εκείνα τα στοιχεία που οδηγούν στο Burn-out, πολλές απαιτήσεις, ανταγωνισμός, εξαντλητικά ωράρια, χαμηλές αμοιβές, είναι παθογένειες που οδηγούν σε Burn-out. Έτσι, ο συγγραφέας δίνει έμφαση στον λόγο του, πετυχαίνει το επικοινωνιακό αποτέλεσμα και προβληματίζει τους αναγνώστες για το σύνδρομο του Burn-out. Στη συνέχεια, **στη 2^η παράγραφο** στο σημείο «το Burn-out είναι ένα καμπανάκι κινδύνου που προειδοποιεί για την ανάγκη σωματικής και πνευματικής ανάπαυλας» το Burn-out **παρομοιάζεται** με ένα καμπανάκι που χτυπάει και προειδοποιεί για τον κίνδυνο που διατρέχει ο εργαζόμενος. Ο μεταφορικός λόγος είναι επικοινωνιακός, κάνει το ύφος ζωηρό και παραστατικό και ελκύει το ενδιαφέρον του αναγνώστη, ο οποίος προβληματίζεται για τις επιπτώσεις του Burn-out στη σωματική και πνευματική υγεία του εργαζόμενου.

B3. α) «**Κυνηγάμε το χρήμα, χάνουμε την ευτυχία**». Ο τίτλος στο κείμενο 2 έχει επικοινωνιακό αποτέλεσμα. Στηρίζεται στον **μεταφορικό λόγο**, αφού οι άνθρωποι «κυνηγούν» το χρήμα και λόγω αυτής της επιλογής «χάνουν» την ευτυχία. Μάλιστα, στον τίτλο δημιουργείται μια **μεταφορική οπτική εικόνα**, βλέπουμε τον άνθρωπο να τρέχει για να κερδίσει το χρήμα, αλλά να χάνει την ευτυχία. Ο μεταφορικός λόγος δίνει στο ύφος αμεσότητα και ζωντάνια, κάνει τον λόγο επικοινωνιακό και ελκυστικό στους αναγνώστες να διαβάσουν το κείμενο και τους προδιαθέτει για το θέμα που θα αναλυθεί σε αυτό, ώστε να προβληματιστούν για το ζήτημα του υλισμού που οδηγεί στην απώλεια της ευτυχίας.

Ο τίτλος είναι γραμμένος σε **α' πληθυντικό ρηματικό πρόσωπο**. Η επιλογή αυτή δίνει στον λόγο αμεσότητα και ζωντάνια, δημιουργεί κλίμα οικειότητας ανάμεσα στον συγγραφέα και τους αναγνώστες και τους προβληματίζει σχετικά με τον καταναλωτικό τρόπο ζωής, το κυνήγι του χρήματος και την απώλεια της ευτυχίας. Το α' πληθυντικό εξασφαλίζει και καθολικότητα, αφορά όλους μας αλλά και τον ίδιο τον συγγραφέα, που δεν εξαιρεί τον εαυτό του από το πνεύμα του υλισμού ως τρόπου ζωής, που οδηγεί και τον ίδιο στο να χάνει την ευτυχία.

[Ο μαθητής μπορεί να αξιοποιήσει το σχήμα της αντίθεσης ή της προσωποποίησης.]

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

B3. β) Η δεύτερη παράγραφος του κειμένου 2 οργανώνεται στη βάση μιας αντίθεσης. Ο συγγραφέας παρατηρεί ότι τις τελευταίες δεκαετίες ζούμε πιο άνετα απ' ό,τι στο παρελθόν, αλλά δεν είμαστε ευτυχισμένοι. Ενώ οι πιο εύποροι ζουν σε μεγάλα σπίτια, ξοδεύουν πολλά χρήματα για να εξασφαλίσουν ανέσεις ή αναρριχώνται στην οικονομική κλίμακα, ωστόσο δεν είναι ικανοποιημένοι από τη ζωή, αντιθέτως στεναχωριούνται για όσα δεν έχουν αποκτήσει ακόμα. Οργανώνοντας την παράγραφο στη βάση της αντίθεσης ο συγγραφέας επιδιώκει να εξηγήσει με τρόπο κατανοητό στους αναγνώστες την αντίφαση που διατρέχει στην εποχή μας τη ζωή του ανθρώπου, ώστε να μας πείσει για τη θέση του, ότι δηλαδή πράγματι ζούμε πιο άνετα απ' ό,τι στο παρελθόν, αλλά δεν είμαστε ευτυχισμένοι.

G1. Να περιγράψετε και να ερμηνεύσετε τη σχέση του σύγχρονου ανθρώπου με τον χρόνο, όπως αυτή παρουσιάζεται στο **Κείμενο 3**, παραθέτοντας τρία (3) εκφραστικά μέσα που την αποτυπώνουν. Ποια είναι η δική σας εμπειρία από τη σχέση σας με τον χρόνο; Σε ποιον βαθμό ταυτίζεται ή διαφοροποιείται με την αντίστοιχη εμπειρία του ποιητικού υποκειμένου; Να οργανώσετε την απάντησή σας σε 150-200 λέξεις.

Στο κείμενο 3 ο άνθρωπος οργανώνει τη ζωή του με γνώμονα τον χρόνο, με αποτέλεσμα να οδηγείται σε ένα μακρύ κυνήγι του χρόνου, που όμως ποτέ δεν εξασφαλίζεται, ποτέ δεν περισσεύει, αντίθετα εξουσιάζει και καταδυναστεύει τη ζωή, ενώ ο άνθρωπος προσπαθεί απεγνωσμένα και για λίγες στιγμές, όταν ο χρόνος του το επιτρέπει, να κλείσει τα μάτια και να ξεκουραστεί. Η σχέση του ανθρώπου με τον χρόνο αποτυπώνεται στους πρώτους δύο στίχους «Τη μέρα που ανακαλύφτηκε ο χρόνος οι άνθρωποι κούρδισαν τα ρολόγια κι άρχισαν να τον κυνηγούν», όπου η **μεταφορική οπτική εικόνα** παρουσιάζει τους ανθρώπους να κούρδίζουν τα ρολόγια τους και να ξεκινούν το κυνήγι του χρόνου. Μάλιστα, η εικόνα ενέχει και την **προσωποποίηση του χρόνου**, τον οποίο κυνηγούν οι άνθρωποι. Ο μεταφορικός λόγος αποτυπώνει παραστατικά την αγωνία του ανθρώπου να εξουσιάσει τον χρόνο, χωρίς όμως να τα καταφέρνει, εφόσον προσπαθεί να τον κατακτήσει, να τον ελέγξει, αλλά καταλήγει να τον κυνηγά. Ακόμα, στον 5^ο στίχο «και κανένας δεν εξουσίαζε το προσκεφάλι του» η **μεταφορά** δίνει έμφαση στην αδυναμία των ανθρώπων να εξουσιάσουν τη ζωή τους. Οι άνθρωποι είναι αδύναμοι να ελέγξουν «το προσκεφάλι» τους, δεν μπορούν ούτε τον ύπνο τους να χαρούν, αφού οι έγνοιες κλέβουν τον χρόνο της ξεκούρασης όταν οι άνθρωποι γέρνουν στο προσκεφάλι τους να κοιμηθούν. Τέλος, στους δύο τελευταίους στίχους «Μόνο σαν τροχοπεδούσε ο Μέγας Χρονοκράτορας έτρεχες να φωλιάσεις στη μασχάλη του, να κλείσεις τα μάτια και να μεταμφιεστείς» το **β' ενικό ρηματικό πρόσωπο** απευθύνεται στον καθένα μας ξεχωριστά και τελικά σε όλους μας, τονίζοντας με τον τρόπο αυτό ότι η υποδούλωση στον χρόνο είναι κοινή, είμαστε όλοι μας σκλάβοι του χρόνου και με τραγικό τρόπο προσπαθούμε, όταν εκείνος για λίγο το επιτρέπει, να εκμεταλλευτούμε την παύση που κάνει στον ξέφρενο ρυθμό του, ώστε να τον απολαύσουμε, να κλείσουμε τα μάτια και να ξεκουραστούμε.

Διαβάζοντας το ποίημα προβληματίζομαι για τη σχέση που έχει το ποιητικό υποκείμενο με τον χρόνο, γιατί δεν ταυτίζομαι απόλυτα με όσα σημειώνει. Αισθάνομαι συχνά τον χρόνο να με πιέζει, ειδικά όσο οι σχολικές υποχρεώσεις αυξάνουν, αλλά ως νέος δεν βιώνω ολοκληρωτικά την καταδυναστεύση του χρόνου, γιατί τον ιεραρχώ, ώστε να βρίσκω χρόνο τόσο για τον εαυτό μου όσο και για τα αγαπημένα μου πρόσωπα, τους φίλους και την οικογένειά μου, με τους οποίους μοιράζομαι τη ζωή μου.

[Κάθε απάντηση είναι δεκτή, εφόσον είναι τεκμηριωμένη.]

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030
 2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551
 3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031
- www.en-dynamei.gr

Χρονοκύκλωμα

Το κείμενο του Κλείτου Κύρου είναι δημοσιευμένο στο «*Εν όλω συγκομιδή*» 1943-1997 (συγκεντρωτική έκδοση), εκδ. Άγρα, Αθήνα, 1997.

Τη μέρα που ανακαλύφτηκε ο χρόνος οι άνθρωποι

κούρδισαν τα ρολόγια κι άρχισαν να τον κυνηγούν. **Μεταφορική οπτική εικόνα ή προσωποποίηση**

Κι αποτιμήθηκε σε ψήγματα καταστροφής κι απόχτησε αξία

μυθικών πτηνών και χάθηκε απ' τον κόσμο η άνεση κι ο δισταγμός **Αντίθεση**

και κανένας **δεν** εξουσίαζε το προσκεφάλι του **μεταφορά**

και **δεν** υπήρχε έστω και λίγος χρόνος για χαρά ή για λύπηση. **Επανάληψη του «δεν»**

Μόνο σαν τροχοπεδούσε ο Μέγας Χρονοκράτορας έτρεχες **β' ρηματικό πρόσωπο, προσωποποίηση χρόνου**
να φωλιάσεις στη μασχάλη του, να κλείσεις τα μάτια και να μεταμφιεστείς. **Μεταφορική εικόνα**

Δ1. Τα κείμενα που διαβάσατε σας προβλημάτισαν σχετικά με καθώς στην ηλικία που βρίσκεστε καλείστε να σχεδιάσετε το επαγγελματικό σας μέλλον. Σε ένα άρθρο για το ηλεκτρονικό περιοδικό του σχολείου σας παρουσιάζετε σε 350-400 λέξεις τους κινδύνους που, κατά τη γνώμη σας, μπορεί να έχει η εργασιακή εξουθένωση για έναν εργαζόμενο. Εσείς, πώς φαντάζεστε την καθημερινότητά σας στο μέλλον ως εργαζόμενοι, προκειμένου να αποφύγετε τους κινδύνους αυτούς;

Με αφορμή το «Σύνδρομο Εργασιακής Εξουθένωσης», ο μαθητής γράφει ένα άρθρο για το ηλεκτρονικό περιοδικό του σχολείου (απαραίτητος ο τίτλος, ύψος ημεπίσημο). Σε αυτό παρουσιάζει α) τους κινδύνους που μπορεί να έχει η εργασιακή εξουθένωση για έναν εργαζόμενο και β) τον τρόπο που φαντάζεται ο ίδιος την καθημερινότητά του στο μέλλον ως εργαζόμενος, προκειμένου να αποφύγει τους κινδύνους αυτούς.

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

ΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟ

(Σε όλους τους τομείς της προσωπικότητας)

- Σωματική κούραση, εξάντληση των φυσικών σωματικών και πνευματικών δυνάμεων του ανθρώπου, εξουθένωση → μείωση των δυνάμεων, των αντοχών → μείωση της παραγωγικότητας, μείωση της απόδοσης του εργαζόμενου.
- Ψυχολογική κόπωση, απογοήτευση, θλίψη → η εργασία πηγή νευρώσεων, άγχους, δυστυχίας → απώλεια της χαράς της δημιουργίας, της ικανοποίησης, της ευχαρίστησης που προσφέρει η εργασία → ο εργαζόμενος χάνει το νόημα της εργασίας, το νόημα και τον σκοπό της ζωής του, βιώνει ματαιώση.
- Πνευματική κόπωση, εξάντληση των πνευματικών δυνάμεων του εργαζόμενου, της δημιουργικότητας, της πρωτοτυπίας, της φαντασίας και της έμπνευσης → απέχθεια, αδυναμία, άρνηση του εργαζόμενου να ανταποκριθεί στις απαιτήσεις της εργασίας.
- Συνέπειες για τη σχέση του εργαζόμενου με το κοινωνικό περιβάλλον και τις κοινωνικές του συναναστροφές, η απογοήτευση, το άγχος, οι εντάσεις μεταφέρονται στο οικογενειακό, το φιλικό αλλά και το εργασιακό του περιβάλλον → τριβές, συγκρούσεις με την οικογένεια, τους φίλους, τους συνεργάτες.

1. ☒ Ούλωφ Πάλμε & Επάφου & Χρυσίππου 1 Ζωγράφου , ☎ 210 74 88 030

2. ☒ Φανερωμένης 13 Χολαργός , ☎ 210 6536551

3. ☒ Ευεργέτου Γιαβάση 9 Αγία Παρασκευή, ☎ 210 6000031

www.en-dynamei.gr

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ

ΠΩΣ ΣΧΕΔΙΑΖΩ/ΦΑΝΤΑΖΟΜΑΙ ΤΟ ΕΡΓΑΣΙΑΚΟ ΜΟΥ ΜΕΛΛΟΝ

- Φαντάζομαι ότι η εργασία μου θα ανταποκρίνεται στην προσωπικότητα, τις κλίσεις και τις δεξιότητές μου, ότι θα με γεμίζει και θα με ευχαριστεί, θα με ικανοποιεί και θα μου προσφέρει τη χαρά της δημιουργίας, θα επιτρέπει την έκφραση της φαντασίας και όλων των διανοητικών και ψυχικών μου δυνάμεων, ώστε να με ολοκληρώνει.
- Η ζωή μου θα μοιράζεται ισορροπημένα ανάμεσα στην επαγγελματική και την κοινωνική/προσωπική μου ζωή, ο χρόνος μου θα υπακούει στις προτεραιότητές μου και θα αφιερώνεται τόσο στις επαγγελματικές όσο και στις προσωπικές μου ανάγκες, ώστε να απολαμβάνω την οικογένειά μου, τους φίλους, τις κοινωνικές μου συναναστροφές.
- Η επαγγελματική μου ζωή θα επιτρέπει χρόνο για πολιτιστικές δράσεις, για επαφή με την τέχνη, το θέατρο, τον κινηματογράφο, τη μουσική, αλλά και για ταξιδιωτικές εμπειρίες και αποδράσεις, ώστε να γνωρίσω τον πολιτισμό, την ιστορία, την παράδοση άλλων λαών.
- Χρόνος για αθλητισμό, για επαφή με τη φύση.
- Χρόνος για εθελοντισμό, κοινωνική δράση, ενασχόληση με τα κοινά.

[Ενότητες «Επάγγελμα» και «Ελεύθερος χρόνος».]